

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagselijks, behalve op Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor 6 maanden f 6.00; franko door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, e.iz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 14 JULIJ.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 13 Julij.

Wij staan heden eene groote plaatsruimte af aan het onlangs in de *Kerkelijke Courant* openbaar gemaakt verslag van de vergadering van predikanten in Junij des vorigen jaars te Utrecht gehouden. Men herinnert zich nog wel misschien, dat men toen was in de dagen der Aprilbeweging. Dit het mede te deelen verslag zal blijken waartoe de opgewondenheid van die dagen zoo al, volgens de predikanten, dienstbaar moest gemaakt worden.

De uitgebreidheid van het verslag verbiedt ons daaraan vele aanmerkingen toe te voegen. Tot een enkele derhalve, hier en daar in te lachen, moeten wij ons bepalen. Wij vertrouwen dat die enkele aanmerking voldoende zal zijn, daar in het stukje-zelf dit zich duidelijk genoeg uitsprekt, dat het Protestantismus, in de »grenzelooze verwarring» waarin het verkeert, zich-zelf door onherstelbare invendige verdeeldheid de grootste schade doet en zich tegenover de zachte maar krachtige ontwikkeling der katholieke waarheid ten einde raad en schier magteloos gevoelt.

Ten slotte stippen wij nog aan, dat het verslag voorgelezen werd door den predikant Amshoff, in de zestiende vergadering der predikanten-vereeniging in de provincie Groningen, gehouden te Groningen den 27 September 1853.

Br. Amshoff heeft, bij afwezigheid van Br. Meijboom, het verslag van de vergadering, betreffende de door haren afgevaardigde dezer vereeniging, bijgewoonde vergadering van gecommitteerden uit verschillende predikanten-vereenigingen, te Utrecht gehouden, om de vraag te bespreken: »Wat kan en moet na al het reeds gebeurde gedaan worden tegen de dreigende ontwikkeling der hiërarchie?» Dit vraagstuk, wat het uiterlijk gedeelte betreft, aldus:

»De bedoelde vergadering werd den 16 Junij dezes jaars in de Consistorie der Domkerk te Utrecht gehouden en bestaande [bestond] uit de volgende leden:

»Ds. J. P. de Keyser, van Arnhem en L. v. Haften, van Nijmegen, voor Gelderland.

»Ds. N. Beets, van Heemstede, voor Noord-Holland (voor welke predikanten-vereeniging ook nog hadden zullen optreden [fraai Hollandsch] Ds. H. J. Spijker en Prof. Millius, die echter beide verhinderd waren te verschijnen). »Ds. de Ridder, van Gouda, (thans te 's Hage), en »Ds. C. G. M. J. van Vollenhoven en J. F. van Hoogstraten, van Utrecht, voor Utrecht.

»Ds. L. S. P. Meijboom, van Groningen, voor Groningen.

»Ds. J. H. Gunning, van Leeuwarden, voor Friesland (niet bepaald gecommitteerd, maar bij tijdelijke tegenwoordigheid binnen Utrecht ter vergadering aanwezig).

»Ds. J. J. Swiers, van Havelte, en A. W. Kamp, van Meppel voor Drenthe.

»Ds. E. J. F. van Dissel, van Bladel, voor Noord-Brabant niet bepaald gecommitteerd, maar bij gelegenheid ter vergadering verschenen).

»Voor Zeeland en Overijssel waren geene gecommitteerden aanwezig.

»Het praesidium werd waargenomen door Ds. van Vollenhoven.

»Nadat de vergadering met gebed geopend was, werd het onderwerp der zamenpreking in dezer voege geformuleerd: *Wat er in de tegenwoordige dagen ter bevordering van de protestantsche belangen in ons Vaderland verder (1) tegen Rome behoort te worden in het werk gesteld; waarbij op voorstel van eenen gecommitteerde nog werd gevoegd: het vestigen van een centraal-committé, om aan de Predikanten-vereenigingen in Nederland voor hare vergaderingen, zoodanige zaken in advies te geven, als de tijdsomstandigheden mogen vereischen.*

»De Voorzitter begon nu hoofdelijk alle aanwezige Broeders te vragen, welke mededeelingen zij aan de vergadering konden doen. Daarop berigtte

»1. Ds. Montijn, dat in Utrecht was voorgesteld, niet meer alleen tuendo, maar ook propagando te handelen; dat dit beginsel in het hoofdbestuur van de gemeene stem-

men is aangenomen, in de algemeene vergadering te Haarlem gebragt, en ook daar algemeen aangenomen. Dat het hoofdbestuur tot de uitvoering is gemagtigd. Dat ditzelfde beginsel van evangelische propaganda insgelijks is aangenomen in de Utrechtsche Predikanten-vereeniging, en dat door haar is benoemd eene Commissie van zes leden, om te zien, wat er in Utrecht ad propagandum zou kunnen gedaan worden. Dat door deze Commissie zijn aangenomen de navolgende punten:

»1. Dat Predikanten op ledematen-catechisatiën leden hunner gemeente tot propagandisten vormen;

»2. dat er volksvoorlezingen gehouden worden voor den minderen en voor den hooger stand;

»3. dat er gevormd worden Evangelisten (Colporteurs, Oefenaars en Catecheten), niet die zich zeive bekwaam achten, maar die bekwaam geacht worden, nadat zij door Commissien, daartoe uit de Predikanten-vereenigingen benoemd, ook door een of ander wettig Kerkbestuur van eene protestantsche gezinthe geëxamineerd zijn (2). De zoo geëxamineerden te bezigen, om ze ter voorbereiding te laten catechiseren in de gewone catechisatiën; de niet geëxamineerden tot Colporteurs. Han een derde van hun traktement te geven in Bijbels en Traktaatjes (3), en hen niet te zenden, dan waar zulks in overeenstemming met den Predikant der plaats wordt noodig geacht. Dit personeel voorloopig te doen opleiden door een Predikant, tot tijd en wijle, dat er eene inrigting opzettelijk ad hoc zal bestaan. De examinerende Commissie zou voor de helft bestaan moeten uit leden door de Predikanten-vereeniging, voor de helft uit leden, door *Unitas* benoemd;

»4. dat er van 1 tot 4 maal 's jaars bidstonden worden gehouden voor de evangelisatie in ons land;

»5. werd raadzaam geacht het aanstellen van »officieren» (4) op openbare plaatsen met eene spreuk, die tot onderzoek des Evangelies opwekt, zoo als te Utrecht is gedaan.

»Br. Ott verhaalt, dat de evangelisatie ook reeds de Z. Hollandsche Predikanten-vereeniging bezig hield en dat uit deze reeds eene Commissie daartoe is vergaderd geweest. Dat men het over de zaak volkomen eens was, maar stuitte op den vorm, waaronder men de evangelisatie kon organiseren (5). Men meende vooral de gelegenheden te moeten zoeken, waar de R. Katholieken moesten luisteren, en oordeelde, dat men misschien wel partij kon trekken van de marktdagen, als wanneer men toespraken in de herbergen kon doen houden (6).

»Br. de Keyser verhaalt van eene vergadering te Haarlem gehouden, ter gelegenheid van de vergaderingen der protestantsche Maatschappijen. Daar is de evangelische propaganda ernstig ter sprake gekomen en zijn de grondslagen gelegd voor eene Evangelische Maatschappij (7), die het oprigten van catecheten-scholen, benevens de inwendige zending, de colportage en de evangelisatie zal behartigen. Hij berigt er bij, dat deze maatschappij zich zal houden op het gebied der kerkelijke wetgeving, en deelt haar concept-manifest mede.

Br. Meijboom berigt, dat te Groningen Phylacterion zich de zaak der evangelisatie denkt aan te trekken (8), en

(2) Zeker krachtens het protestantsche hoofdbeginsel van het vrij onderzoek!

(3) Goed gevonden, om kinderen godsdienstigen leer levendig te houden. »Geen geld, geen Zelften, maar dus te interpreteren: geen Bijbeldebiët, geen brood. RED.

(4) Of daar de politie zich niet tegen zal moeten verzetten, wanneer hieraan gevolg gegeven wordt? RED.

(5) *Hic heret aqua.* Men zou wel willen evangelizeeren: maar men weet niet wat te verkondigen en hoe het aan te leggen. De Protestanten moesten zich maar bij dat ééne bekeerings-middel houden, dat tegenwoordig overal door hen, 't is waar, met schraal succès, maar dan toch nog met enig succès aangewend wordt: omkoopning namelijk door geld. RED.

(6) Ons compliment aan Br. Ott. Hij verstaat den tegenwoordigen tijd. Volgens hem zal de kleine gemeente bewerkt worden onder het genot van een pijpje en een slokje! Als de Evangelist in de herberg maar niet te druk mee doet! Of als hij het publiek daar maar niet hinderlijk wordt! Men zou hem dit spoedig op onzachte wijze kunnen laten voelen. RED.

(7) Onzen lezers voldoende bekend, en nog nader bekend te maken. RED.

(8) *A la bonne heure.* Dat kan gevolg hebben. Phylacterion, dat aan niets meer geloof, maar revolutionnair is tot op het merg van zijn gebeente, zal wel geen Protestanten maken, maar toch sterk, door middel van omkoopning, de anarchie in de hand werken. RED.

aldaar door vereeniging van onderscheidene krachten eene proeve zal worden genomen, om een dubbel en ceras van openbare voorlezingen, één over de kerkgeschiedenis en één over de vaderlandsche geschiedenis tot stand te brengen (9).

»Br. Beets wil de publieke catechisatiën, die nog op sommige plaatsen in gebruik zijn, tot evangelisatie dienstbaar maken. Men moet, zoo meent hij, vooral de R. Kath. trachten te leeren kennen ten opzichte van hunnen meer of minder ultramontaanschen geest, en berigt, dat de meening van Prof. Millius was, dat men vooral het oog op de meer kundige R. Kath. en op de priesters moest houden.

»Br. Swiers ondersteunt het gevoelen van Br. Beets, dat men, om met vrucht op de R. Kath. te kunnen werken, hen vooral beter kennen moet (10).

»Br. van Haften oordeelde, dat er overal vrede en rust is, waar de Katholieken verre weg de minderheid hebben, maar dat die terstond ophouden, waar zij in magt met de Protestanten gelijk worden of de meerderheid hebben. Evangelisatie, in den geest zoo als er dus verre over gesproken werd, houdt hij voor eene ijdele zaak (11). Dat dit niets geeft, bewijst hij uit het voorbeeld van Utrecht, waar bij alle magt van het Protestantisme het Catholicisme evenwel gebleven is. Hij meent, dat onze protestantsche kerkgenootschappen eerst zelve meer geestelijk levend moeten worden, en dat het beste wat men doen kan en het eenige is, de kleine protestantsche gemeenten in de R. K. streken, die zoo bitter verlaten zijn, verbeteren. Deze zijn te klein, te verstrooid, te weinig godsdienstig levend (12).

»Br. Montijn wil met de gebrekkige Kerk maar vast doen, wat er gedaan worden kan. Hij meent, dat de evangelisatie en in het algemeen de invloed van de protestantsche Kerk op de Roomsche veel wordt belemmerd door het vrij algemeen verspreide dwaalbegrip, dat het een beschaafd en verdraagzaam mensch niet past, een R. Katholiek aan te spreken over zijn geloof.

»Br. Beets meent dat de R. Kath. Kerk vooruitgaat wegens het goede, dat in haar is. De Roomschen zijn in het industriële beter, dan vele Protestanten, en dat schrijft Spreker toe aan het denkbild, waarin zij worden opgevoed, dat zij zich zelve helpen en op geene hulp van elders hopen moeten, terwijl de Protestant, op velerlei ondersteuning hopen, vertraagt. Dat de protestantsche Kerk zoo weinig uitwerkte, was doordien zij de heerschende, de gezegende was (13). Het bevreemde hem, dat wij van wege de Kerk geene evangelisatie hebben, zoo als pligtmatig zoude zijn; en dat nog door niemand de school is genoemd. De protestantsche Kerk heeft geene school. Men moet, zoo meent hij, de Synode opwekken, om het werk der evangelisatie van de Kerk te doen uitgaan, en men moet de school niet overlaten aan de politiek. Protestantsche scholen en Katholieke moeten uiteengaan.

»Br. de Ridder verklaart, dat in de Zuid-Hollandsche Predikanten-vereeniging de school ter sprake gekomen is en dat Br. Delprat gemeend had, dat er R. kinderen op de gemengde scholen zijn, en er iets, ja, zeer veel hooren, dat anders niet ter hoope konst (14).

»Br. Swiers is op het punt der school in 't overre met Br. Beets eens, dat de loop der omstandigheden, zijns inziens, van zelf kerkgenootschappelijke scholen zal doen ontstaan.

(9) *Avis au lecteur.* Deze wenk verdient behartigd en opgevolgd te worden. Waarom het gebruik van dit middel alleen aan onze tegenstanders gelaten? RED.

(10) Beets en Swiers hebben gelijk. Men moest beginnen met de Katholieken wat beter te leeren kennen. Maar de Katholieken niet alleen; ook de katholieke beginselen. De laatste wenk van Br. Beets is waarlijk satanisch. RED.

(11) Goed gesproken. RED.

(12) Opperbest, en ga uwen gang. Maak uwe protestantsche kerkgenootschappen maar eerst wat meer geestelijk levend. Wij zouden u wel gaarne eens te dien einde aan het werk zien, en hooren dan wel eens van u den uitslag van uwe bemoeijingen. RED.

(13) Allermerkwaardigst. RED.

(14) Hiervan nemen wij nota. Katholieke ouders gelieven het nog eens over te lezen en overwegen dan, of zij het voor God kunnen verantwoorden hunne kinderen op gemengde scholen te laten. RED.

(1) Men meende dus al heel wat tegen Rome gedaan te hebben!

»Br. Meijboom is van dat gevoelen niet, Hij meent, dat er in de natie tegenover vele partijen, die elk met haar doel eene splitsing der staatsschool verlangen, eene andere krachtige partij staat, die het wettig onderwijs behouden wil, en dat het op verre na niet bewezen is, dat deze het onderspit zal delven. Dat verder de nadeelen, die men van de gemengde school meent te ondervinden, niet aan haar gemengd karakter zijn toe te schrijven, maar aan gebrekkige toepassing der alleszins bestaande wet. Dat dus het middel, tot welks gebruik de bestaande klagten moeten leiden, niet behoort te zijn hervorming der school, die in dezen onschuldig is, maar eene behoorlijke toepassing der bestaande wet, die zeer goed is. Dat het eindelijk eene zonderlinge houding zoude hebben, wanneer eene vergadering, van alle oorden des lands zamengekomen, ten einde te beproeven, waar eene deur geopend worden kan, om tot Rome te naderen en te spreken, *zich bezig hield met het sluiten te beproeven van eene deure, die sinds jaren openstond, en die door de wet nog open gehouden wordt* (15).

»Br. van Dissel verhaalt, dat de Predikanten-vereeniging van N.-Brabant eene prijsvraag heeft uitgeschreven op een volksboekje over de verschilpunten; dat op hare vergadering ook de school ter sprake is gekomen, en aan alle leden een tabel overhandigd met verschillende vragen, daarop betrekkelijk.

»Nadat over dit een en ander nog geruimen tijd onderling was gesproken, ging de vergadering over, om te beproeven, of zij niet tot eene slotsom kon geraken, en eenige punten vaststellen, die namens haar door elk der geëmmiteerden aan zijne respectieve Committenten konden worden aanbevolen.

»Vastgesteld werden de volgende punten:

- 1°. De Predikanten-vereenigingen kunnen nog dezer dagen veel doen ter behartiging der protestantsche belangen tegenover Rome.
- 2°. Daartoe zou kunnen dienen de benoeming van een Committé ad hoc in elke Predikanten-vereeniging.
- 3°. Die Committés zouden zich behooren in verband te stellen met en aan te sluiten aan andere genootschappen, bijv. Unitas, Phylacterion, de Evangelische Maatschappij.
- 4°. Die Committés zouden moeten zorgen voor het opleiden of laten opleiden van Colporteurs en Evangelisten.
- 5°. Zij zouden dezulken moeten uitzenden of laten uitzenden, maar niet anders dan daár, waar en zoo lang als dit geschieden kan met toestemming van den Predikant der plaats.
- 6°. Zij zouden moeten uitgeven en verspreiden behalve Bijbels en N. T., ook tractaatjes, of zulks laten doen.
- 7°. Zij zouden moeten uitlokken en bevorderen het houden van openbare voorlezingen, en ook
- 8°. van openbare bidstonden voor de uitbreiding van het Evangelie in ons Vaderland, ook onder Rooms-Katholieken.
- 9°. Zij zouden onderzoek moeten doen naar den geest der R. Katholieke bevolking.
- 10°. Verder zouden de Predikanten-vereenigingen aan hare Committés kunnen opdragen het doen van alle zoodanige stappen in betrekking tot het openbare onderwijs op de lagere en middelbare scholen, als in het belang van het Protestantisme geacht kunnen worden, b. v. het uitlokken van een geregeld en behoorlijk godsdienstig onderwijs voor de kweekelingen der middelbare scholen naar hunne vatbaarheid en behoefte, en
- 11°. hetgeen noodig is, om uit te lokken, dat de Synode het als haar gevoelen uitspreke, dat de Evangelisatie het werk der Kerk is.

Toen dit een en ander alzo bepaald en geformuleerd was, kwam het tweede punt ter sprake, en werd nog besloten:

- 12°. Aan de Predikanten-vereenigingen in advies te geven het benoemen van een permanent centraal Comité, bestaande uit één of twee leden uit elke vereeniging, tot een blijvend rapport tusschen de verschillende Predikanten-vereenigingen.

Na de voorlezing van dit verslag leidt de Praeses daartuit twee voorstellen af, die hij aan de vergadering ter overweging geeft; te weten: 1°. Of de vergadering kan goedvinden, eene commissie te benoemen, om het oog te houden op de protestantsche belangen en deswege aan de Predikanten-vereeniging van tijd tot tijd te rapporteren, voorstellen te doen, enz. 2°. Of de vergadering uit haar midden één of twee leden zal benoemen, om met benoemen van andere Predikanten-vereenigingen uit te maken een permanent centraal comité, tot een blijvend rapport tusschen de verschillende Predikanten-vereenigingen.

»Br. Hofstede de Groot gelooft, dat men tot goede vasten en heldere denkbeelden, omtrent hetgeen er geschiedt, moet gekomen is (16). Dat de zaak van de evangelisatie, der

(15) Is het duidelijk genoeg? De gemengde school, vooral de openbare, moet behouden worden, omdat zij, wat zeer waar is, schadelijk is aan het Katholicismus en bevorderlijk aan de protestantsche zaak, namelijk aan het negatief Protestantismus, dat leert, dat alle positieve godsdienstleer verwerpelijk is. RED.

(16) Br. Hofstede de Groot kon hier wel gelijk hebben.

Roomsch, door de Predikanten-vereenigingen zal ter hand genomen worden, komt hem bedenkelijk voor. Er bestaat reeds eene Evangelische Maatschappij, die dit groote werk wil opvatten. Die Maatschappij heeft zich aanvankelijk georganiseerd. Het hoofdbestuur der Maatschappij bestaat uit voortreffelijke mannen, met moed en bekwaamheid tot dat werk goed uitgerust. Zullen de Predikanten-vereenigingen nu ook op zich zelve doen, wat die Maatschappij doet, dan worden de krachten versnipperd. Beter is het, dat wij niet als leden der Predikanten-Vereeniging, maar als leden der Evangelische Maatschappij, aan het werk der evangelisatie deel nemen. Dan kan deze Maatschappij krachtig werken. De Predikanten-vereenigingen kunnen de rapporten der Maatschappij hooren, de gedachten, over de zaak wisselen: aan de Maatschappij ideën geven; haar voorlichten en steunen: maar 't schijnt onraadzaam, in deze zelve naar buiten te willen werken (17).

»Br. Amshoff wijst op onderscheidene punten in het Rapport, waarin van lastgeving aan de beoogde Commissie gesproken wordt omtrent zaken, die voor de Predikanten-vereeniging minder gepast en uitvoerbaar zijn, zoo als het opleiden en uitzenden van Evangelisten enz. Doch hij is in 't algemeen voor het benoemen van eene Commissie (18), die zich de Protestantsche belangen aantrekt.

»Br. Douwes merkt op, dat het eerste voorstel van den Praeses ook volstrekt niet anders in zich sluit, dan zulk eene algemeene opdracht. Zoo als dat voorstel luidt, is het alleszins aannemelijk. Het wil slechts de Predikanten-Vereeniging op de hoogte der zaak houden en hare gelegenheid geven, hare gedachte te wisselen; opdat de belangstelling in de zaak der evangelisatie bij haar zelve en door haar in de Gemeente levendig blijve (19).

Nadat nog eenige Broeders in denzelfden geest hierover gesproken hebben, wordt Voorstel 1 aangenomen, en besloten aan het Bestuur de benoeming dezer Commissie over te laten (20).

In de zitting der Bonds-vergadering, dd. 16 Junij, heeft de Nederlandsche gezant de volgende verklaring afgelegd:

»Z. M. de Koning-Groothertog heeft met levendig gevoel van dankbaarheid kennis genomen van de mededeeling, welke de hoven van Oostenrijk en Pruisen, in de vijftiende zitting der bondsvergadering, betreffende de Oostersche aangelegenheden aan die bondsvergadering hebben doen geworden en zo, uithoofde harer belangrijkheid in rijspe overweging genomen. Sedert den aanvang van den oorlog, welke uithoofde de Koning-Groothertog veel leedwezen gadeslaat, heeft Z. M. het besluit genomen, ten aanzien van al H.D. Staten, de strengste onzijdigheid in acht te nemen, volstrekt niet voornemens zijnde af te wijken van de staatkundige gedragslijn, welke de goedkeuring der daarbij belanghebbende Staten verkregen heeft. Wij nogtans de beide heven in hunne bovenvermelde mededeeling verklaren, dat eene eindbeslissing nog in de toekomst ligt en het volstrekt hun bedoeling niet is om te dien aanzien de meening van hunne bondgenooten te leiden, zoo heeft Z. M. de Koning-Groothertog er geen bezwaar in gevonden om aan de wenschen van Oostenrijk en Pruisen in zooverre te voldoen, door te verklaren, dat hij de door die beide mogendheden gevolgde gedragslijn niet anders dan toejuichen kan. Zijne Majesteit zal zich gelukkig achten, indien het aan de ijverige bemijningen dier mogendheden moge gelukken het verheven doel te bereiken, dat zij zich hebben voorgesteld: het herstel van den vrede en het Europeesche evenwigt, gelijk het door de verdragen is vastgesteld.

Te Sint Michiels-Ge-tel overleed den 10 dezer, in den ouderdom van ruim 80 jaren, de Z. Ew. heer J. H. Smits, R. K. Priester, regent van het tweede gedeelte van het seminarie van 's Bosch. Zijn verlies wordt algemeen zeer betreurd, wijl de overledene aan een opregten en krachtigen godsdienstzin, ook in hooze mate die lieflijke deugden paarde, welke in den omgang met menschen van zoo grooten invloed zijn. Bovenal ook zal de instelling, aan welke hij de vermogens van zijnen geest had gewijd en waar hij zich zoo lang werkzaam betoonde in de opleiding der jonge geestelijkheid, het verlies door zijn afsterven te weeg gebracht in meer dan een opzigt diep gevoelen.

Z. M. heeft benoemd: tot lid van het koll. van reg. over het huis van arrest te Eindhoven Mr. J. P. van Blarckom; tot not. te Haarlem C. J. Merens, en te Medemblik D. M. Alewijn.

»Blijkt dan ook, dat men door niets dan door hartstogt tegen Rome gedreven, niet recht wat men sprak en zich ondenkend dat onmogelijk verstaan kon.

(17) Maar wat hebbe de predikanten-vereenigingen dan directelijk met de zaak van de bekeering der Katholieken te maken? En waartoe dan al dit gepraat?

(18) Wel zeker, daaraan is ook nog gebrek, aan zulk eene commissie.

(19) Men ontwaart, dat de stemming al vrij wat gezonken is.

(20) In antwoord op de vraag, wat er al verder tegen Rome zal gedaan worden, wordt dus bepaald, dat er eene commissie zal benoemd worden. Arm Rome!

Men leest in de Arn. Ct.:

Wij vernemen uit een goede bron, dat de heer Baron van Lijnden verklaard heeft bereid te zijn tegen het einde dezer zitting zijn mandaat als volksvertegenwoordiger neder te leggen, ten einde de kiezers der Veluwe — door verkiezingspredikanten daartoe opgewekt (?) — in de gelegenheid te stellen den heer Groen van Prinsterer tot afgevaardigde te hernoemen.

Wij hebben bij dit bericht, dat ons niet onwaarschijnlijk voorkomt, niets te voegen dan alleen dit dat wij het een groot voorrecht voor de Nijmeegsche regtbank zullen rekenen, zich weder in de voortdurende aanwezigheid van haren voorzitter en oudsten regter te mogen verheugen.

Overigens willen wij, ter geruststelling van de vrienden des heeren Groen, er wel bijvoegen, dat zijne eventuele benoeming op de Veluwe, zoo goed als zeker is. De orthodoxe kiezersvereeniging, die bijna alle predikanten onder hare leden telt, met het schoone programma: »dat men Gode meer moet gehoorzamen dan de menschen» — dat is: dat men zijne eigene meening, zijne subjective opvatting van de leeringen der H. Schrift blindelings moet volgen, zonder zich aan wet of overheid te stooren — deze vereeniging zal zeer zeker volijverig den heer Groen als haren kandidaat aannemen; terwijl bovendien deze kandidatuur geene ernstige tegenkanting kan vinden, nadat een anti-revolutionair orgaan kortweg verklaard heeft, dat een strijd tegen de kandidatuur des heeren Groen niet anders is dan »een strijd tegen het Hoogste Wezen».

Men meldt uit Deventer, dat aldaar door Jonkvrouwe J. E. Schimmelpenninck, die vroeger aldaar had gewoond, en die onlangs te Amsterdam is overleden, aan de armen der Gereformeerde Gemeente is gelegateerd f 3000, aan die der R. Kath. f 1000, en aan die der Israëlitische Gemeente f 1000, alle vrij van succesie-regten.

Sedert den 19den Junij jl. ontdekte men dat er bij herhaling gelden uit een offerkistje, geplaatst op het koor in de R. K. St. Jozefskerk te Delft, ontvreemd waren; dit heeft aanleiding gegeven dat men pogingen in het stelde, om den dader of daders te ontdekken, hetwelk gisteren op den middag ten twaalf ure gelukte. Nadat de kerk uitgegaan en gesloten was, keerde de kerkbediende, vergezeld van een der hoeren van het kerkbestuur in de zelve terug, en vonden toen, zoo als het scheen slapende, nabij de plaats waar de offerkist zich bevond, een manspersoon die, zacht zijnde, en in beweging werd gezonden, tot dat men de hulp der politie had ingeroepen. welke spoedig verscheen, en, nadat hij den persoon een steekbeitelje en eenige sleutels gevonden waren, werd hij gearresteerd. (D. Crt.)

Men heeft te Breda begin gemaakt met eenige ouderwetsche huisjes, greppende aan de groote kerk, af te breken, om die door aanzienlijke gebouwen te vervangen. Bij de ontgraving heeft men eene gestapelde massa beenderen gevonden, die men in grafkelders binnen de kerk brengt. De werklieden daarmede bezig, vonden den grafkelder van Adriaan Janszoon van Bergen, de turfschipper die, door de bekende krijgslist onder Prins Maurits, de soldaten tot de overrompeling van het kasteel verbergen had. Eene koperen plaat op de kist toonde den naam van; naast hem vond men zijne vrouw en een kind. Die beiden zijn, ofschoon 250 jaren, in een geheel onbeschadigd toestand. De nieuwsgierigheid had het dekzel van het graf van Bergen rust, doen opligten, en vond men hem, zoo als te denken is, in geraamte; alom verdroef meerdere opmerking, dat een flanelen heid geheel onbeschadigd om het gebeente zat, en zelfs in de naden had losgelaten.

SLOTEN (Friesland), 10 Julij. Gisteren namiddag werd op het naburig dorp Tjerkgaast (gemeente Doniawerstal), in eene bovenschuur, door iemand, die daartoe schijnt rond te reizen, eene leerrede gehouden in de Hoogduit-sche taal, voor de in dien omtrek thans aanwezige vreemdelingen en hooijers uit den vreemde. Het meerendeel toehoorders (begroot op p. m. 50) bestond uit boeren, die er weinig of niets van verstonden. Tot tekst had hij gekozen Matth. 7 vers 12 en 13, en de gezangen werden der gemeente, regel voor regel, voorgedictieerd, want boeken had men niet.

DEVENTER, 8 Julij. Een treffend ongeval had gisteren alhier plaats. Een kinderwagentje reed bezijden een bocrenwagen over het val van de IJsselbrug. De as van dien wagen kantelde het kleine wagentje om en een kind van elf maanden stortte van boven neder in den IJssel. De moeder, uit Rotterdam alhier gelogeerd, zag haar kind door den stroom medegesleept en ijde, onder een vreeselijk jammergeschrei, als een krankzinnige her- en derwaarts. Al spartelende bleef het kind bovendrijven tot aan de Vischpoort, omstreeks honderd schreden van de brug. Daar greep het de kloeke sjouwer Foppe, die met een bootje den stroom invoer, en gaf het geheel ongedaerd

aan de moeder terug, waar het, dadelijk, zuigende, aan de moederborst, van zijne vermoedelijke uitrustte. Het schijnt met het minste letsel te hebben bekomen.

STATEN-GENERAAL.

TWEDE KAMER.

Zitting van Dinsdag, 12 Juli.

In deze zitting is met algemeene (44) stemmen aangenomen het wetsontwerp verklarende dat het algemeen nut de ontieniging vordert van percelen tot de uitbreiding van de gemeente Arnhem, na het door den minister van Binnenlandsche Zaken eenige veranderingen aangebracht waren in de overwegingen en in het eenig artikel, ten gevolge waarvan de eerste aldus gelezen worden:

„Alzo Wij in overweging genomen hebben dat de uitbreiding der stad Arnhem aan de zuid- en oostzijde in het publiek belang der gemeente Arnhem noodig is” enz.;

terwijl het eenig artikel aldus luidt:

„Wij verklaren, dat het algemeen nut de ontieniging vordert, ten name van de gemeente Arnhem, van de eigendommen noodig tot uitbreiding der stad Arnhem aan de zuid- en oostzijde”; enz.

De Kamer heeft nog, zonder beraadslaging en zonder hoordeklarende, goedgekeurd de konklusien der reeds vroeger uitgebrachte rapporten door de Kommissien benoemd tot onderzoek van het regerings-verslag betrekkelijk de verrigtingen aangaande het armbestuur over 1852; en van de opgave van verkochte of afgestane domeinen, van den afkoop van domaniale tienden enz. in 1853; van welke konklusien de eerste strekte om het verslag voor kennisgeving en als voldoening aan art. 195 der Grondwet aan te nemen, en de tweede, om de bedoelde opgave ter griffie neder te leggen.

Het eindverslag is uitgebracht over de tien wetsontwerpen tot naturalisatie van P. J. Heijning en negen anderen, welke voordragten zullen behandeld worden na den afloop der op den 14 dezer vastgestelde beraadslagingen over het voorstel van den heer Groen van Prinsterer betrekkelijk de oprigting van bijzondere scholen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 Junij. Dezelfde onzekerheid omtrent den inhoud van het antwoord door den Czaar op de laatste nota van Oostenrijk gegeven, blijft steeds aankouden. Men wil thans dat er geen geschreven antwoord bestaat en vorst Gortschakoff alleen in last heeft om te Weenen de zaak in kwestie mondelings te bespreken en zoolang mogelijk te rekken. Hoe dit zij, er bestaat weinig hoop dat het reeds zoo ingewikkelde vraagstuk eene spoedige oplossing zal erlangen, vooral wat de weifelende houding der Deutsche mogendheden aangaat.

Door de meeste bladen, die eenige beteekenis hebben, wordt het er voor gehouden, dat zoo het toetreden van Oostenrijk tot het verbond der westersche mogendheden als een zedelijke ondersteuning moet worden aangemerkt, zijn hulp, uit een militair oogpunt, wil minder noodzakelijk geacht worden, indien men de jongste gebeurtenissen in Wallachije in aanmerking neemt. Het zijn de westersche mogendheden, die in ieder geval in deze kwestie als handelende magten zijn opgetreden, en die, hoedanig ook de loop der onderhandelingen van Rusland met de Deutsche mogendheden mag zijn, zich noch door de beloften, noch door de dreigementen van Rusland, zich zullen laten vertoelen of bewegen om terug te treden.

Een particulier schrijven uit Weenen, maakt de opmerking dat de zending van vorst Gortschakoff niets anders ten doel heeft dan tijd te winnen. Met behulp van Pruisen en de kleinere Deutsche staten, zal Rusland trachten Oostenrijk te isoleren en zonder tot een besluit te komen, de zaken zoo lang slepende houden, tot dat de winter invalt. Men is echter in Oostenrijk tegen de kunstgrijpen van Rusland op zijn hoede.

De *Independance Belge* verzekert uit eene authentieke bron, dat hetgeen tusschen den heer von Nesselrode en prins Gortschakoff gesproken is bij uitstek verzoenend is. Rusland stelt niet als voorwaarde van de ontruiming der Vorstendommen, dat ook de Westersche mogendheden hare troepen mede zullen terugtrekken, en neemt aan, dat een wapenstilstand in de bedoelingen van Oostenrijk ligt. Intusschen houdt de Russische regering vast aan de noodzakelijkheid, om wegens strategische redenen, zekere punten tot aan het sluiten van den vrede te blijven bezetten, omdat het anders in eene te onvoordeelige stelling tegenover de geallieerde troepen zijn zou. Voorts wordt het denkbeeld verworpen, als had Rusland eene dreigende houding tegenover Oostenrijk aangenomen en verklaard, dat Rusland gereed is om te onderhandelen op de grondslagen der integriteit van Turkije en de emancipatie der Christelijke bevolking en te het dadelijk bereid tot eene herziening der konventie betreffende de Dardanellen.

Een Turkisch bericht van 10,000 man is den Donau gepasseerd. Bij Giurgevo hebben de Russen in een gevecht 900 man verloren. De Russen zijn voornemens Bukarest te verdedigen.

De keizer is te Boulogne aangekomen en zal aldaar eene wapenschouwing over de troepen houden.

De *Moniteur* behelst de volgende depêche uit Madrid, dd. 10 Julij:

De opstandelingen vervolgen zeer ontmoedigd hun marsch naar Andaloucie over Valdepenas.

In latere berigten wordt gemeld, dat ook de generaal Serano zich bij de insurgenten had gevoegd, maar dat weinig troepen zijn voorbeeld gevolgd hadden.

De koninklijke troepen, uit Madrid afgezonden, zaten de rebellen dicht op de hielen.

De *Constitutionnel* heeft de volgende berigten:

„De Fransche en Engelsche troepen vereenigden zich in de omstreken van Varna, Devna en Bazarischick. De Fransche divisie cavalerie, die van Gallipoli over land noordwaarts gezonden was, heeft van Adrianopel den togt naar het hoofdkwartier van den maarschalk de Saint Arnaud voortgezet. Ook waren verscheiden batterijen artillerie op weg derwaarts.

„Den 28 Junij is de vierde Fransche divisie, aan boord der schepen die onder het bevel van onzen admiraal Bruat staan, van Gallipoli naar Varna vertrokken. Den 29 zag men dit eskader de Turksche hoofdstad voorbijstevenden, en vóór den middag had het den ingang der Zwarte Zee reeds bereikt. Te Konstantinopel dacht men algemeen dat spoedig na de aankomst dezer aanzienlijke versterking door de vereenigde vloot iets tegen Sebastopol zou worden ondernomen. Reeds zeide het gerucht dat Anapa, de voornaamste positie der Russen op de oostkust der Zwarte zee, door de vloot aangetast was; doch officieel berigt was daarvan nog niet ontvangen. Met zekerheid wist men alleen dat laatstelijk weder eene divisie stoomschepen naar Bessarabie was gezonden en dat deze al de Russische sterkten langs de kust tusschen Kilia en Odessa had vernield.”

De haven van Calais is door het Fransche gouvernement en door de Engelsche admiraliteit gekozen als de eenige haven in het kanaal, die door de diepte van haar vaarwater en de veiligheid harer reede eene alleziens geschikte gelegenheid aanbiedt voor het inschepen der troepen aan boord van het Engelsch-Fransch eskader.

Het eskader, bestaande uit 10 linesschepen, 10 fre-gatten en 20 stoom-transportschepen, zal den 13. dezer te Calais aankomen. De inscheping zal den 14 beginnen in bijzijn van den Keizer en de Keizerin der Franschen, die Koningin Victoria en haren echtgenoot aan boord van het Britsche linesschip *Royal William* van 120 stukken zullen ontmoeten.

De ter inscheping bestemde divisie is 10,000 man sterk.

Het keizerlijke jacht wordt morgen te Calais verwacht om bij de ontmoeting met Hare Britsche Majesteit den Keizer en de Keizerin ten dienste te staan.

De *Moniteur* behelst een rapport van den minister van Marine aan den Keizer, strekkende tot het verleenen van schadevergoeding aan die officieren, onder-officieren zeelieden en soldaten, die zich meer bijzonder hebben onderscheiden en van welke de meesten zwaar gekwetst zijn in de expeditien van Podor en Dalmat aan de Senegal, onder het bestuur van den gouverneur dier kolonie.

Te Calais arriveerde gisteren avond het Engelsche stoomschip *Vivid*, komende van Dover en hebbende aan boord den kommodore Grey en onderscheidene Engelsche zeeofficieren. De *Annibal* waarop de kommodore zijne vlag zal hijschen, werd den volgenden dag verwacht. De kommodore heeft een onderhoud gehad met den Franschen admiraal Lapierre.

De *Union Médicale* spreekt de overdrevene geruchten nopens het woeden der cholera, zoowel hier als in de departementen, tegen. Die plaag is in 23 departementen of 277 gemeenten verschenen, doch gedurende den vrijen latgen duur van haar aanwezen, zijn niet meer dan vier duizend personen, daarvan het slagoffer geworden. Te Parijs telt men naarwieliks dertig gevallen per dag in de hospitalen en ongeveer hetzelfde getal in particuliere woningen, waarvan niet meer dan de helft dodelijk zijn. Over eene zoo groote bevolking als die van Parijs is deze stoffe naarwieliks veelbaar.

ENGELAND.

LONDEN, 11 Julij. De *Times* behelst een brief, geschreven van de vloot naar het gezigt van Croonstadt, dd. 30 Junij. Daaruit blijkt o. a. dat de stoombooten, die de peilingen bij st. eland Croonstadt handhaafdelijg hebben, drie helsehe machts onder water hebben gevonden. De stoombooten hadden zich van onderscheidene visschersschepen meester gemaakt. De kustvaart in de Golf van Finland was geheel en al gestremd.

Eene plotselinge verandering in de temperatuur, die van koud zeer warm was geworden, had veroorzaakt dat onder de equipage van de vloot vele zieken gekomen waren en men reeds onderscheidene dooden telde.

De admiraal Corry kruist met zijn eskader tusschen Reval Sweaburg; de schout-bij-nacht Plumridge in de Bothnische Golf. Sir Ch. Napier zal met 30 schepen, waaronder 18 linesschepen, voor Croonstadt blijven, tot dat hij nadere instruktionen van zijn gouvernement zal hebben ontvangen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 12 Julij. Alhier zijn geruchten in omloop, betreffende de nieuwe stelling, welke de Pruisische regering tegenover het Oostenrijksch kabinet zou hebben ingenomen, welke wij echter moeten tegenspreken. Men zegt namelijk, dat Pruisen verklaard heeft zich met het gesloten

Oostenrijksch-Turksch verdrag niet te kunnen vereenigen. De Pruisische gezant zou zelfs te Weenen verklaard hebben, dat mocht een Oostenrijksch soldaat de Wallachische grenzen overschrijden, alvorens het antwoord van Rusland bekend was, Pruisen zulks als eene verbreking van het Oostenrijksch-Pruissisch verdrag van 20 April zou beschouwen, en zich van alle verbindtenissen ontheven achten. Verre van het nu onlangs gesloten Turksch verdrag een aanleiding tot geschil met Oostenrijk te vinden, beschouwt de Pruisische regering dat verdrag als een gevolg en volmaking van het met Oostenrijk gesloten bondsverdrag dd. 20 April.

BERLIJN, 9 Julij. De belangrijkste concessie van het Russische kabinet blijft de goedkeuring van het protektoraat over de Christenen in het Ottomannische rijk door de vier groote mogendheden. Wij hebben dit steeds als de eenige mogelijkheid beschouwd, om tot den vrede te komen. Met deze concessie heeft het St.-Petersburger kabinet van al zijne vroegere eischen afgezien en is daardoor ten minste eene groote schrede ter oplossing der kwestie voorwaarts gedaan. De Donau-vorstendommen zullen ontruimd worden tot aan de Serethlinie van den Moldau, mits Oostenrijk ze niet bezette en de vreemde troepen terugtrekken. Dat beide laatste voorwaarden niet zullen of kunnen worden toegestaan is ontwijfelbaar. Oostenrijk moet meester van den beneden-Donau blijven, en daartoe is het protektoraat voor de Donau-vorstendommen onvermijdelijk noodzakelijk, en aan het regt van dat protektoraat moet nadruk worden gegeven door eene Oostenrijksche bezetting.

Voornamelijk schijnt het Russische kabinet op het *Status quo ante* aan te dringen; doch, gelijk nu de zaken staan, kan het niet meer aangenomen worden. De concessien van wege Rusland, zijn van dien aard, dat zij, naar ons inzien, het doel hebben om een dadelijke botsing met Oostenrijk te voorkomen, hoewel de laatste de vorstendommen zal en moet binnenrukken. Uit alles blijkt intusschen dat de Deutsche groote mogendheden de gesteldheid van den aanvang beheerschten en een krachtiger verzet tegen Rusland Europa voor den tegenwoordigen rampzaligen toestand zou gevrijwaard hebben.

Hoe veel men ook van mobilisering spreekt, voorloopig hecht men daaraan geen geloof. Intusschen maakt men ijverig toebereidselen, om hetgeen men in 1850 onder-vonden heeft, te voorkomen; maar een oorlog hebben wij nog niet te vreezen, hoewel alles daartoe wordt gereed gemaakt. Zoo wordt onder anderen op bevel van den minister van Oorlog, door de gezamenlijke landweer-bataillons, aan al de tot de dienst verpligte artsen belast, zich eventueel tot de dienst bij het leger gereed te houden; zelfs in 1850 had zoodanige maatregel geen plaats.

In het hertogdom Nassau is de doervoer van wapenen, buskruid en al ander krijgsmateriaal verboden.

Karlsruhe, 10 Julij. Z. K. H. de regent is heden namiddag op reis naar het bovenland gegaan.

De berigten van den Beneden-Donau, aangekomen met het stoomschip *Arpad* te Orsova en den laatsten post van Zevenbergen, stemmen overeen dat alles te verwachten is, behalve een ontruiming van Wallachije door de Russen. Het blijkt thans, dat vorst Gortschakoff niet alleen zijn front tegen Zevenbergen rigt, maar dat hij tevens de gansche Donaulinie wil verdedigen.

Constanz, 2 Julij. In eene nota van den H. Steel aan de Badense regering gericht, wordt geprotesteerd tegen de aanranding van kerkelijke regten, en de hand-delwijs van onzen Opperkerkvoogd, ten aanzien der kerkelijke bezittingen, verklaard als regtvaardig, doelmatig en overeenkomstig zijne bisschoppelijke pligten.

STADSNIUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 12 Julij.

GETROUWD (12 Julij): G. van der Sluis met C. M. Anhoff. A. Arnstein met J. Binger. J. W. L. Coor, wed. met A. M. Leots.

BEVALLEN (11 Julij): H. Schoutendorp, geb. Fijnvandraat, D. N. H. van der Velde, geb. Coers, D.

OVERLEDEN (3 Julij): B. H. Timmer Bz, 56 j. — (9 Julij): P. H. Pous, 61 j. — J. Boeke, 50 j. — (10 Julij): G. van der Burg, geb. Fieberts, 35 j. — (11 Julij): W. Brujn, 26 j. — (13 Julij): H. Pante, geb. Swikkens, 49 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 12 Julij. Belg. leen. 1/2 pc. 51, 1/4 pc. 1843 4 1/2 pc. 88 1/2. 1743. — Spanje 1/2 pc. 10 1/2. 1/4 pc. 10 1/2. 3 pc. 35 1/2. Romeinen 5 pc. 8 1/2. Oostenrijk Metallien 5 pc. 64 1/2.

PARIJS, 12 Julij. Fransche 3 pc. 70.75; 4 1/2 pc. 97. —; Bank-Aktien —; 3 pc. Spanje 34 1/2. id. 1 pc. —; 4 1/2 pc. Rusland —; Met. 5 pc. 80; Rom. Leening 1850 —.

MADRID, 10 Julij. 3 pc. Schuld 86; id. 1 pc. 19 1/2.

LONDEN, 12 Julij. Consols 90 1/2; 3 pc. Spanje buitnl. 37, 1 pc. dito 1 1/2; Comite. Beuzen 4; Passive 4, 5 pc. Rusl. 96 1/2; 4 1/2 pc. dito 81; 4 pc. dito 89 1/2; 2 1/2 pc. id. 80 1/2; 5 pc. Sardinie 84 1/2; Brazilië 99; 4 1/2 pc. Peru 66; Grn. uilg. 6 1/2; id. werk 16 1/2; 3 pc. Mexiko 23 1/2. 4 pc. Portugal 39; Ecuador 3 1/2; Wissel of Amst. —; Parijs —; Peterab. —; Grieken (blauw) —.

WEENEN, 12 Julij. Met. 5 pc. 85½; id. 4½ pc. 75; Bank-
Aktion 1200; Wissel op Londen 12.42; Amst. —; Parijs
153½; Goud 35½; Zilver 31½; Nieuwe Leening —.
BERLIN, 12 Julij. 4½ pc. Pruisische Staatschuld —;
4½ pc. Rusland 81½; 5 pc. 93; Wissel op Londen 2/m. 6 Th.
—; Parijs —; Amst. —; Ween. —; Petersburg —.
HAMBURG, 12 Julij. Spanje 3 pc. 33½; id. 1 pc. 17½;
Rusl. 5 pc. 90½; 3 pc. Mexikanen 16½; Wissel op Amst. —;
Londen kort —.
FRANKFORT, 12 Julij. Met. 5 pc. 65½; 3 pc. Spanje bin-
neul. 35½; id. 1 pc. 19½; Wissel op Londen 3/m. 117½;
Amsterdam —; Parijs 94½; Weenen 92½.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	12 JULIJ 4 u. gebl.	13 JULIJ 4 u. gebl.	
Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt.	58½	58½	58½
Dito Dito	3	70½	70½
Dito Dito	4	88	88½
Amortisatie	3½	86½	86½
Handel-Maatschappij	4½		
Haarlemmermeer	5		
O. I. Leening 1844	4	87½	
Aand. Arnh. Spoorweg	4½		
Dito Hollandsche dito	4½		
Obligatiën	4½		
België, Certifikaten	2½		
Dito	4½		
Dito Rothschild	2½	47½	47½
Frankrijk, Certifikaten	3		
Rusl. bij Hope en Co.	5	99½	100
Dito A. 1828—1829	5	98½	99½
Inscr. op 't Grootboek	6		
Dito Certifikaten	6		
Certifikaten te Hamburg	5		
Negot. 1831 en 1833	5	83½	83½
Negot. 1840	4	76½	78½
Dito Stieglitz	4	77	77½
Dito Nieuwe	4		
Nieuwe Engelsche	4½	82½	82½
Spanje, Nieuwe 3 pCt., thans 1	18½	18½	18½
Nieuwe	3	39½	
Binnenlandsche	3	35½	35½
Cert. Coup. Sp. Com.	4½	4½	4½
Amortisable Schuld			
Portugal, te Londen	3	36½	36½
Dito Uitgestelde			36½
Weener Bank	4		
Metalliek 1816—1852	5	61½	61½
Dito 1847	2½	31½	31½
Dito 1851 en 1852	2½	31½	31½
Dito 1854			
Dito 1849	5	72½	72½
Dito Letter B	5	72½	73
Aand. f. 500 bij Rothschild			
Dito 250 dito 1839			
Napels, Cert. bij E. en B.	5		
Polen, Obligatiën	4	66½	67½
Andalouze 1855			
Dito met Loting fl. 500			
Sardinië, te Londen	5		
Denemarken, dito	5		
Peru, dito	4½		
Grieken, te Londen	5		
Philadelphia, bij Hope en Co.	5		
Dito te Londen	6		
Dito Bank		3½	
Louisiana, te Londen	5		
Brazilië, te Londen 1824	5		
Dito 1848	5		
Grenada, dito f. 100	2½		
Dito Uitgestelde		6½	6½
Ecuador			
Mexico, te Londen f. 100	3	23½	23½
Dito Ontbepaalde	3	23½	23½
Venezuela, te Londen	3½		
Dito Uitgestelde	1		

Bij tamelijk veel affaire in Hollandsche, Russen, Oosten-
rijksche en Mexikaansche fondsen, was de markt heden over
het geheel williger gestemd, met uitzondering echter van
Spaansche en Portugeesche, welke bij tragen handel lusteloos
waren.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt.
Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. f. 55½	Livorno	2/m. f. 38½
Bordeaux	2/m. f. 55½	Napels	83
Madrid	3/m. f. 240	Petersburg	1.76
Cadix	240	Weenen	6/w. f. 26½
Seville	237	Augsburg	35½
Bilbao	238	Frankfort	99
Lissabon	40½	Hamburg	2/m. f. 35½
Porto	40½	Londen	2/m. f. 11.60
Genua	2/m. f. 45½	Rotterdam	11.70

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 12 Julij. Geraamd met de eerste hand
afgedaan 109 kwart; kisten superior Souchon Thee, N. 45,
merk Camote, prijs geheim.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 12 Julij. Rogge. Verkocht: 140, 142½ &
Archang. f. 280, 286 1/m. — Gerst. 129/2 & Windau f. 256
kont.; 128/2 & Libau f. 248 kont.; 129/2 & Koers. f. 252
6/w. — Montwijn f. 18,—; Jenever f. 22,50; Amst. Proef
f. 23,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 12 Julij. Kaffij en Suiker zonder omzet.
Reijst. Hiervan zijn wederom omgezet 1000 balen gepelde
Aracan op levering in Augustus.
Tabak. Uit de hand en in veiling zijn verhandeld 55 vaten
Virginie en 30 vaten Kentucky.
Granen zonder omzet in eene gedrukte stemming voor Tarwe
en Rogge.
LONDEN, 11 Julij. Ruwe Suiker. In alle soorten met weinig
zaken prijshoudend. Geraffineerd. Crushed blijft tot vorige
prijzen aangeboden.
Koffij. Native met meer omzet tot 43 s. 6 d. a 44 s. voor
goed ordinair. Plantage soorten tot vaste prijzen, goed gevraagd.
Reijst. Tot volle prijzen iets meer gevraagd. In veiling zijn
heden verkocht 1200 balen Bengaalsch mool blank, iets stoffig
tot 13 a 13 s. 6 d.
Talk vast met weinig zaken. Petersburger 66 s. 9 d. in loco.
Graanmarkt. Vreemde Tarwe wordt weinig aangeboden,
echter zoude men niet dan tot eene verlaging van 1 a 2 s.
kunnen verkoopen. Garst met eenige vraag tot volle prijzen.
LIVERPOOL, 11 Julij. Katoen. De markt is flauw met
een verkoop van 5000 balen.

SCHEEPSTIJINGEN.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 12 Julij. J. A. de Lang, Junor, Suriname - C. Lunje,
Bermann, Portorico.
HELVET, 12 Julij. J. H. de Weerd, Willem, Palermo

GEVRAAGDE SCHEPEN.

Kapt J. A. de Lang van Suriname in Texel binne, rap-
porteert gepraaid te hebben:
Kapt J. H. de Weerd, van Palermo in Helvoet binnen,
rapporteert op de hoogte van Folkestone gepraaid te hebben:
het schip de Vrede, Kapt. J. L. Terbrugge, van Rotterdam
naar Swansea.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 13 Julij in lading naar:

Keulen H. Willemsen, Colln N. 6.
E. Ijschert, Walburger Catharina.
Frankf. & Coblenz C. A. van Rietschoten Frankfort N. 22.
Ludwigshaven, Manheim & Heilbron. P. Hartman, Eleonora.

AMSTERDAM, 13 Julij vertrokken:

Keulen E. Coesen, Colln N. 15.
Mainz J. Boumans, Mainz N. 9.
Rijnhoogte ARNHEM 12 Julij 2 el 89 duim
KEULEN 12 " 14 vt. 7 "

Advertentiën.

(36) Gebouwd: J. H. I. CRAMER
en
A. E. C. OTTERBEEK.
AMSTERDAM, 13 Julij 1854.

(28) De R. K. bijzondere School der 1e
Klasse te 's Heerenhoek, is vacant, op eene jaarwedde
van f 600 — boven het genot van eene Nieuwe
Woning en Tuin, kunnende de verdere bepalingen
etc. worden ingezien in de schoolberigten der Nieuwe
Bijdragen van de maand Junij 1854, Bladz. 540.

**De verschillende Geestelijke Orden,
Mannelijke en Vrouwelijke Kleederdragten.**

Sedert eenigen tijd heeft een vertaling het licht gezien,
van de 2 beroemde Platen, **Geestelijke Orden**,
(Mannel. en Vrouwel. Kleederdragten) Historisch Tafereel
volgens P. HELIJOT en andere gezaghebbende schrijvers,
en waarvan de vertaling door den Eerw. Heer Kapellaan
VAN DER HORST is bewerkstelligd. De uitgave is aan de
Fransche gelijk, met uitzondering van eenige bijvoeging.
Deze twee Platen, keurig gekleurd en met zorg behan-
deld, zijn bij alle soliede Boekhandelaren te bevragen en
speciaal te Rotterdam, bij J. van Belle; Leyden, J. W.
van Leeuwen; Groningen, R. G. J. Sladoot en te Utrecht,
bij J. R. van Rossum. De prijs der beide gekleurde platen
f 3.— Ook bij de Uitgevers Desguenrois & Cie. te Am-
sterdam te ontbieden. (39)

Berigt voor Collegiën en Seminariën.

De ondergeteekende neemt de vrijheid het voor haar
gedrukt werk, getiteld:

DE INSTITUTIONE GRAMMATICAE

SIVE

SYNTAXIS LATINA.

Prijs f 1.30, ingebonden met lederen rug.
Ten gebruike van Collegiën en Seminariën aan te bevelen.
Van H. A. UYTENDIJK.
(34) *Pandora.*

't Logement DE KROON VAN HOLLAND.

alleraangenaamst gelegen aan de Grootte Markt, in de on-
middelijke nabijheid der afvaartplaatsen van de Stoom-
booten der Keulse en Dusseldorpsche Maatschappij,
de Rhijn en IJssel Stoomboot-Maatschappij, alsmede der
Nijmeegsche Stoomboot, *Willem III*, beveelt zich aan
het reizend Publiek aan, door eene prompte en civiele
bediening.

De prijzen zijn: Logies en Dejeuner f 1, Diner f 0.70,
voorts alles pro rata, zallende Familien en Heeren Commis-
Voyageurs eenig rabat genieten, alsmede zij die eenige
dagen vertoeven. (16)

Al wie nog niet gelezen heeft het **ALBUM VOOR
KATHOLIEKE HUISGEZINNEN**, zal, met zich
dit aan te schaffen, het niet onvoldaan uit de handen
leggen. Het is eene bij uitnemendheid godsdienstige
en aangename Lektuur voor jong en oud. Er zijn twee
deeltjes compleet van in het licht gegeven, die vrij al-
gemeen verspreid zijn, tegen den prijs van f 1.75 per
deel of jaargang, terwijl van dit album reeds
besteed ten behoeve der verschillende conferentien van
den H. Vincentius van Paulo. De exemplaren die er nu
nog van over zijn heeft C. L. VAN LANGENHUYSEN aange-
kocht, en het is hem aangenaam in de gelegenheid te
zijn om deze werkjes nu voor 60 cents per deeltje te
kunnen afleveren in plaats van f 1.75, terwijl hij nog
bovendien voor elk exemplaar dat hij verkoopt 10 cents
voor de Vereeniging van den H. Vincentius zal afzonde-
ren; het zal echter in de keus van den koper staan,
om deze 10 cents zelve tot dat einde te besteden; in
dat geval betaalt hij 50 cts. voor elk deeltje. Ziehier
de Inhoud van dit werk:

EERSTE DEEL.

God is liefde. — Het sterfbed. — Eene parabel. — De
kinderen van Vincentius. — Ware vroomheid. — Maria, onze
Moeder. — Een verhaal op den St. Bernhardsberg. — Waakt
en Bidt. — De Vriend der Armen. — Tot nadenken. — Een
room. — In alles de liefde. — Nederl. Heiligen (H. Suit-
bertus). — Het Angelusklokje. — Een woord tot opmerking
en leering in de dagen van zaligheid. — Drie koude nachten. —
De legeide van den H. Lans. — De ware groetheid. — Over
het viers van den Zondag. — Wanneer de nood het grootste
is, is Gods hulp nabij. — Het ware geluk. — Het dagelijksch
Brood. — Nederl. Heiligen (H. Hungerus). — Geloof, Hoop,
Liefde. — De kracht der moederbede. — Over het gebed
verdragen der gebreken van anderen. — Spreuken. — Eene
wandeling en nog iets meer. — Raadgeving. — De huiselijke
vrede, eene bron van aardch geluk. — Blikken in de ge-
schiedenis van ons leven. — Een Zondagmorgen. — Bidden. —
Een vorst en zijne onderdanen. — De oude Indiaan. — Ge-
winning. — Nicophorus en Sapritius. — Geestelijk apuater. —
Joannes de Boetgezant. — De legende van Madelstein.

TWEDE DEEL.

Een woord aan ouders, over de opvoeding hunner kinderen. —
Ouderwetsche zeden en onderwetsche deugd. — Wie ooren
heeft om te hooren, dat hij hoort. — De zeven gaven van
den H. Geest. — Goede Vrijdag. — De zogenaamde bespie-
gelende kloosterorden. — De verloren zoon. — Het kinder-
feest van St. Nikolaas. — Zalig zij, die zuiver van harte zijn. —
Het kwaadspreken. — Het verbond met den booze, eene le-
gende. — De heiderlijke brieven onzer Bisschoppen. — De
boeteling. — De magt van het geloof. — En leid ons niet in
bekoring. — De twee schoenen. Een verhaal. — Over de laauw-
heid en onverschilligheid in de dienst van God. — Sela en de
drie paalen. Eene overlevering uit den ouden tijd. — Hoe nood-
zakelijk het is de genade Gods in ons te bewaren. — De geest
der wereld maakt den mensch ongeschikt voor het beoefenen
der deugd. — De wegwijzer. — De ware wijsheid. —
H. Joannes de Deo. Erne christelijke overlevering. — Te be-
hooren niet tot de ware Kerk van Christus. — Onverschillig onder-
rigt. — Rijkdom en armoede. Een woord over vampen en te-
genspoeden. — De ster der wijzen, een verhaal in het hart
van den ootmoedigen Christen.

Bij denzelven wordt met eenen gadebitoord:

DE HISTORIE

VAN

HEER RANULF VAN CREQUY.

Een nagelaten werk van Wijlen den Heer H. J. C.
VAN NOUWUYS, voorafgegaan van een Levensbericht van
den Auteur, door J. A. ALBRINK, met een versierd
met eene wapenplaat, vier illustratiën van DUJARDIN
en het Portret van den Schrijver in staat, door HAM-
BURGER. Prijs f 1.80

NEDERLANDSCHE VERHALEN

van J. J. VAN DER HORST, R. K. Priester van het Bis-
dom Haarlem.

Versierd met vier koper-etsen van J. VAN DIJCK. Prijs 80 Cts

**Waarom beminnen wij Katholieken ons
vaderland?**

Eene voorlezing, gehouden in het Katholiek Onderwijzers
gezelschap te Amsterdam. 15 Cts.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.